

بول وبانكدارى نوين

نوبل گڻ

دڪٽر على حسن زاده

دڪٽر احمد مېسوپ

پويا بغدادى

دڪٽر فرهاد تقى زاده حصارى

(انتشار گڻ)

عنوان و نام پدیدآور : پول و بانکداری نوین / نویسندگان: علی حسن زاده... [و دیگران].

مشخصات نشر : تهران: جنگل: جاودانه، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری : ۴۶۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۲۲۰-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : نویسندگان علی حسن زاده، احمد مجتهد، پویا بغدادی، فرهاد تقی زاده حصاری.

یادداشت : کتابنامه: ص. ۴۴۱؛ همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع : پول

موضوع : پول - تاریخ

موضوع : بانک و بانکداری

موضوع : امور مالی

شناخت افزاینده : حسن زاده، علی

رده بندی شگره : HG۲۲۱/پ۹ ۱۳۹۳

رده بندی دیوید : ۳۳۲/۵۰۶۷

شماره کتابشناسی : ۳۴۵۶۳۸۱

عنوان کتاب: پول و بانکداری نوین

نویسندگان: دکتر علی حسن زاده، دکتر احمد مجتهد، پویا بغدادی، دکتر فرهاد

تقی زاده حصاری

ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه

ناظر فنی: امین لشکری

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۳

قطع و تیراژ: وزیری، ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۲۲۰-۴

[http:// www.junglepub.org](http://www.junglepub.org)

[email:// Info@junglepub.org](mailto:Info@junglepub.org)

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹-۶۶۴۸۲۸۳۰

۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۶۷-۳۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

پیشگفتار

فصل اول: سیر تحول پول ۱

- ۱-۱- مقدمه ۲
- ۱-۲- ریش مناسبات (تئاتری) ۲
- ۱-۳- پیدایش پول ۷
- ۱-۳-۱- پول فیزیکی ۷
- ۱-۳-۲- پول فلزی ۸
- ۱-۳-۳- تأثیر پیدایش پول فلزی در اقتصاد ۹
- ۱-۳-۴- نظام‌های پول فلزی ۱۳
- ۱-۳-۵- وظایف پول ۱۵
- ۱-۳-۶- اسکناس یا پول کاغذی ۲۰
- ۱-۳-۷- انتشار اسکناس و آغاز عملیات بانکی ۲۱
- ۱-۳-۸- نظریه‌ها و مکاتب انتشار اسکناس ۲۳
- ۱-۳-۹- پول تحریری (اعتباری) ۲۶
- ۱-۳-۱۰- پول الکترونیکی ۲۶
- ۱-۳-۱۱- ویژگی‌های کلیدی پول الکترونیکی ۲۸
- ۱-۳-۱۲- پیامدهای اقتصادی گسترش استفاده از پول الکترونیکی ۳۰
- ۱-۳-۱۳- آثار کلان اقتصادی پول الکترونیکی ۳۳
- ۱-۳-۱۴- مسائل حقوقی در صدور و استفاده از پول الکترونیکی ۳۴
- ۱-۳-۱۵- مسائل حقوقی و قانونی در تنظیم قواعد پول الکترونیکی ۳۷
- ۱-۳-۱۶- تسویه بانکی و موضوعات ثبات و امنیت ۳۹
- ۱-۳-۱۷- مقابله با استفاده غیر صحیح از پول الکترونیکی ۳۹
- ۱-۳-۱۸- اثرات پول الکترونیکی بر بانک‌ها ۴۰
- ۱-۳-۱۹- مروری بر واژه‌ها و مفاهیم پولی ۴۱

فصل دوم: عرضه پول ۴۵

- ۴۶ ۲-۱- مقدمه
- ۴۶ ۲-۲- عرضه پول
- ۴۷ ۲-۲-۱- پایه پولی
- ۴۹ ۲-۲-۲- ضریب فزاینده پولی
- ۵۳ ۲-۲-۳- آثار تغییر در نرخ ذخیره قانونی بر ضریب فزاینده پول
- ۵۴ ۲-۲-۴- تأثیر وجود ذخایر مازاد یا احتیاطی بر ضریب فزاینده پولی
- ۵۶ ۲-۲-۵- نقش انجام معاملات نقدی بر ضریب فزاینده پول
- ۵۸ ۲-۲-۶- تأثیر دولت در ضریب فزاینده پول
- ۵۸ ۲-۲-۷- جمع‌بندی
- ۵۹ ۲-۳- الگوی تعین حجم پول (عرضه پول)
- ۶۰ ۲-۳-۱- الگوی سه ضریب فزاینده
- ۶۷ ۲-۳-۲- الگوی چهار ضریب فزاینده
- ۷۲ ۲-۲-۳- کنترل عرضه پول
- ۸۰ ۲-۳-۴- انتقادات بر دیدگاه کنترل پایه پولی
- ۸۳ ۲-۳-۵- خلاصه و جمع‌بندی

فصل سوم: مروری بر نظریه‌های تقاضای پول ۸۵

- ۸۶ ۳-۱- مقدمه
- ۸۶ ۳-۲- نظریه‌های پولی قبل از کلاسیک‌ها
- ۸۷ ۳-۳- نظریات پولی کلاسیک‌ها
- ۸۸ ۳-۳-۱- قانون «سه» و اقتصاد کلاسیکی
- ۸۸ ۳-۳-۲- نظریه مقدار پول از دیدگاه ریکاردو
- ۸۹ ۳-۳-۳- دیدگاه جان استوارت میل
- ۹۰ ۳-۳-۴- نظریه تقاضای پول ایروینگ فیشر
- ۹۱ ۳-۳-۵- فروض فیشر
- ۹۳ ۳-۴- نظریه‌های پولی کلاسیک‌های جدید
- ۹۴ ۳-۴-۱- نظریه تقاضای پول از دیدگاه والراس
- ۹۶ ۳-۴-۲- نظریه تقاضای پول مارشال (کمبریج)
- ۹۸ ۳-۴-۳- نظریه تقاضای پول ویکسل

۹۹	۳-۵- نظریه تقاضای پول از دیدگاه کینز (رجحان نقدینگی)
۱۰۷	۳-۶- نظریه تقاضای پول از دیدگاه پولیون (فریدمن)
۱۰۸	۳-۶-۱- نظریه جدید مقداری پول (فریدمن)
۱۱۳	۳-۷- نظریه‌های پولی از دیدگاه کینزین‌های جدید
۱۱۳	۳-۷-۱- نظریه رجحان نقدینگی توبین
۱۲۰	۳-۷-۲- نظریه تقاضای معاملاتی پول از نظر بامول
۱۲۵	فصل چهارم: بانک و بانکداری (تئوری و تاریخچه)
۱۲۶	۴-۱- اهمیت و نقش بانک و مؤسسات پولی در اقتصاد
۱۲۷	۴-۲- مبنای عملیات بانکی یا عملیات بانکی
۱۲۸	۴-۳- اصول بانکداری و عملیات بانکی
۱۲۸	۴-۳-۱- اصل تمرکز بانکی
۱۲۹	۴-۳-۲- اصل تخصص‌گرایی
۱۲۹	۴-۳-۳- اصل نظارت بانکی
۱۳۰	۴-۴- نظریه‌های بانکداری
۱۳۰	۴-۴-۱- نظریه‌های قدیمی
۱۳۳	۴-۴-۲- نظریه‌های جدید
۱۳۷	۴-۵- سیر تکامل بانکداری در جهان
۱۴۱	۴-۶- سیر تکامل بانکداری در ایران
۱۴۲	۴-۶-۱- پیدایش مؤسسات بانکی و صرافی
۱۵۷	فصل پنجم: مدل‌های کسب‌وکار بانکداری
۱۵۸	۵-۱- مقدمه
۱۶۰	۵-۲- ویژگی‌های عمومی بانکداری
۱۶۰	۵-۲-۱- تغییر سررسید
۱۶۱	۵-۲-۲- نسبت دارایی ذخیره
۱۶۲	۵-۲-۳- ریسک‌های پیش روی بانک‌ها
۱۶۳	۵-۳- بانکداری خرد
۱۶۵	۵-۴- بانکداری عمده
۱۶۷	۵-۵- بانکداری جامع
۱۷۰	۵-۶- بانکداری اشخاص

- ۵-۷- بانکداری اختصاصی ۱۷۱
- ۵-۸- بانکداری کسب و کارهای کوچک ۱۷۶
- ۵-۹- بانکداری شرکتی ۱۷۸
- ۵-۹-۱- معرفی بانکداری شرکتی ۱۸۰
- ۵-۹-۲- شباهت‌های بین بانکداری شرکتی و سایر شیوه‌های بانکداری ۱۸۲
- ۵-۹-۳- تفاوت‌های بانکداری شرکتی با سایر شیوه‌های بانکداری ۱۹۰

فصل ششم: تأمین مالی، قوانین قراردادها در بانکداری اسلامی ۱۹۷

- ۶-۱- مقدمه ۱۹۸
- ۶-۲- تأمین مالی و بانکداری اسلامی ۱۹۸
- ۶-۲-۱- اصول مالی ۱۹۸
- ۶-۲-۲- شرع ۱۹۸
- ۶-۳- استدلال فقهی تأمین مالی و بانکداری اسلامی ۱۹۹
- ۶-۳-۱- بنیان‌ها ۱۹۹
- ۶-۳-۲- توزیع صدقات ۲۰۰
- ۶-۳-۳- ایجاد ثروت ۲۰۰
- ۶-۳-۴- تمایل سرمایه و بنگاه ۲۰۱
- ۶-۴- توسعه صنعت تأمین مالی و بانکداری اسلامی ۲۰۱
- ۶-۴-۱- تاریخچه ۲۰۱
- ۶-۴-۲- کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس ۲۰۳
- ۶-۴-۳- آسیای جنوب شرقی و آسیای جنوبی ۲۰۴
- ۶-۴-۴- اروپا و آمریکا ۲۰۵
- ۶-۵- زیر ساختارها در بانکداری اسلامی ۲۰۶
- ۶-۵-۱- قانون‌گذاران ۲۰۶
- ۶-۵-۲- تنظیم‌کنندگان استانداردها ۲۰۷
- ۶-۵-۲-۱- سازمان حسابداری و حسابرسی مؤسسات مالی اسلامی ۲۰۷
- ۶-۵-۲-۲- هیأت خدمات مالی اسلامی ۲۰۷
- ۶-۵-۳- سایر مؤسسات ۲۰۸
- ۶-۶- اجزای صنعت تأمین مالی و بانکداری اسلامی ۲۰۹
- ۶-۶-۱- بانک‌ها ۲۰۹
- ۶-۶-۲- بازارهای سرمایه و دارایی‌ها ۲۰۹

۲۱۰	۶-۶-۳- تکافل
۲۱۱	۶-۶-۴- وقف و زکات
۲۱۱	۶-۷- ساختار فعالیت بانک‌های اسلامی
۲۱۱	۶-۷-۱- وضع موجود
۲۱۲	۶-۷-۲- الگوی باجهای بانکداری اسلامی
۲۱۲	۶-۷-۳- شعب
۲۱۲	۶-۷-۴- شرکت‌های تابعه
۲۱۳	۶-۷-۵- بانک‌های کامل و مستقل
۲۱۳	۶-۸- آینده صنعت تأمین مالی اسلامی
۲۱۳	۶-۸-۱- ارتباط مالیات با سبب شریعت با قوانین و مقررات محلی
۲۱۴	۶-۸-۲- آینده
۲۱۴	۶-۹- اصول کسب و کار اسلامی
۲۱۴	۶-۹-۱- اصول اخلاقی تجارت اسلامی
۲۱۵	۶-۹-۲- آموزش‌های اسلامی مرتبط با سبب کار بانکداری
۲۱۶	۶-۹-۲-۱- صداقت و تجارت
۲۱۶	۶-۹-۲-۲- آشکارسازی معایب
۲۱۷	۶-۹-۲-۳- اجتناب از جعل
۲۱۷	۶-۹-۲-۴- اجتناب از ربا
۲۱۷	۶-۹-۲-۵- اجتناب از غرر (تقلب)
۲۱۸	۶-۹-۲-۶- اجتناب از فروش فردی برای فروش به دیگران (بیع علی‌السبع)
۲۱۸	۶-۹-۲-۷- اجتناب از فروش اقلام ممنوعه (حرام)
۲۱۸	۶-۹-۲-۸- اجتناب از احتکار
۲۱۸	۶-۹-۲-۹- فروش کالا در بازار آزاد
۲۱۹	۶-۹-۲-۱۰- اجتناب از بیع‌المضر (فروش زیان‌بار)
۲۱۹	۶-۹-۳- موارد منع شده اصلی
۲۱۹	۶-۹-۳-۱- ربا
۲۲۱	۶-۹-۳-۲- غرر
۲۲۵	۶-۱۰- قانون اسلامی قراردادها
۲۲۵	۶-۱۰-۱- وعده (قول)
۲۲۷	۶-۱۰-۲- موعده یا توافق معاهده (توافق دوجانبه)

- ۲۲۸ ۶-۱۰-۳ عقد (قرارداد)
- ۲۲۸ ۶-۱۰-۳-۱ تعریف
- ۲۲۹ ۶-۱۰-۳-۲ عناصر و اجزای یک قرارداد
- ۲۳۳ ۶-۱۰-۴ طبقه‌بندی قراردادهای (۶)
- ۲۳۳ ۶-۱۰-۴-۱ مقدمه
- ۲۳۳ ۶-۱۰-۴-۲ طبقه‌بندی با توجه به اعتبار و اثر قرارداد
- ۲۳۵ ۶-۱۰-۴-۳ قراردادهای یک‌طرفه و دوطرفه
- ۲۳۶ ۶- قراردادهای مبادله
- ۲۳۷ ۶-۱۱-۱ عناصر و شرایط یک قرارداد فروش
- ۲۳۷ ۶-۱۱-۱-۱ طرف‌های قرارداد
- ۲۳۷ ۶-۱۱-۱-۲ پیشنهاد و قبول
- ۲۳۸ ۶-۱۱-۱-۳ موضوع قرارداد
- ۲۳۸ ۶-۱۱-۱-۴ قیمت
- ۲۳۹ ۶-۱۱-۲ مثال‌های قراردادهای مبادله
- ۲۴۰ ۶-۱۱-۳ قراردادهای مبتنی بر فروش
- ۲۴۰ ۶-۱۱-۳-۱ فروش‌های توام
- ۲۴۱ ۶-۱۱-۳-۲ قراردادهای توام
- ۲۴۱ ۶-۱۲ قراردادهایی که انتقال حق استفاده از دارایی را ممکن می‌سازد (منفعت)
- ۲۴۲ ۶-۱۳ قراردادهای مشارکت
- ۲۴۲ ۶-۱۳-۱ قراردادهای مضاربه
- ۲۴۳ ۶-۱۳-۱-۱ شرایط قرارداد مضاربه
- ۲۴۳ ۶-۱۳-۲ قرارداد مشارکت
- ۲۴۴ ۶-۱۳-۲-۱ قرارداد مشارکت دائمی
- ۲۴۴ ۶-۱۳-۲-۲ قرارداد مشارکت نزولی
- ۲۴۴ ۶-۱۴ قراردادهای وثیقه
- ۲۴۵ ۶-۱۴-۱ قرارداد حواله (انتقال)
- ۲۴۵ ۶-۱۴-۲ قرارداد کفالت (ضمانت)
- ۲۴۵ ۶-۱۴-۳ قرارداد رهن
- ۲۴۶ ۶-۱۵ وکالت (قرارداد نمایندگی)
- ۲۴۶ ۶-۱۶ قوانین مربوط به معاملات ارز خارجی (صرف)

۶-۱۶-۱	معاملات ارز خارجی در حقوق تجارت اسلامی.....	۲۴۶
۶-۱۶-۲	فروش ارزهای خارجی: قوانین مربوط به مالکیت موضوع مورد قرارداد.....	۲۴۸
۶-۱۶-۳	نماینده‌گی (وکالت) برای تجارت ارز.....	۲۴۹
۶-۱۶-۴	استفاده از وسایل مدرن ارتباطی برای تجارت ارز.....	۲۴۹
۶-۱۶-۵	قول دوجانبه برای خرید و فروش ارز.....	۲۵۰
۶-۱۶-۶	معاوضه ارزها در شکل بدهی‌های ارزی معین شده.....	۲۵۰
۶-۱۶-۷	ترکیب معاوضه پولی و انتقال پول.....	۲۵۱
۶-۱۶-۸	معامله با ارزها از طریق مؤسسات.....	۲۵۱
۱۷-۱	نتیجه‌گیری.....	۲۵۱

فصل هفتم: بانکداری الکترونیکی..... ۲۵۳

۷-۱	مقدمه.....	۲۵۴
۷-۲	مفهوم انتقال الکترونیکی (EFT).....	۲۵۵
۷-۳	اهمیت و جایگاه انتقال الکترونیکی.....	۲۵۸
۷-۴	مزایا و ویژگی‌های بکارگیری انتقال الکترونیکی و جوجه.....	۲۵۹
۷-۵	نحوه عملکرد انتقال و جوجه.....	۲۶۲
۷-۵-۱	فرایند انتقال وجه با وجود یک بانک.....	۲۶۴
۷-۵-۲	فرایند انتقال وجه با وجود دو بانک.....	۲۶۴
۷-۵-۳	انتقال وجه با درگیری همزمان سه بانک.....	۲۶۵
۷-۶	انواع سیستم‌های انتقال الکترونیکی و جوجه.....	۲۶۸
۷-۶-۱	بانکداری الکترونیکی مصرف‌کننده (در سطح مشتری).....	۲۶۸
۷-۶-۲	بانکداری الکترونیکی بین بانکی.....	۲۷۳
۷-۶-۳	کارت‌های پلاستیکی (بانکی) در بانکداری الکترونیکی.....	۲۷۴
۷-۷	معماری سیستم‌های پرداخت الکترونیکی.....	۲۷۶
۷-۸	ویژگی‌های سیستم‌های پرداخت الکترونیکی مناسب.....	۲۷۶
۷-۹	عناصر اصلی سیستم پرداخت الکترونیکی.....	۲۷۸
۷-۱۰	زیرساخت‌های فناوری سیستم پرداخت الکترونیکی.....	۲۷۹
۷-۱۱	زیرساخت‌های قانونی لازم برای سیستم‌های پرداخت الکترونیکی.....	۲۷۹
۷-۱۲	زیرساخت‌های امنیتی سیستم‌های پرداخت الکترونیکی.....	۲۸۰
۷-۱۳	سازوکار پرداخت در سیستم پرداخت الکترونیکی.....	۲۸۱

فصل هشتم: اقتصاد کلان بانکداری؛ (بانکداری مرکزی) ۲۸۳

- ۲۸۴ ۸-۱- مقدمه
- ۲۸۵ ۸-۲- اقتصاد بانکداری مرکزی
- ۲۸۵ ۸-۲-۱- تاریخچه
- ۲۸۶ ۸-۲-۲- سیاست پولی
- ۲۸۹ ۸-۲-۳- استقلال بانک مرکزی
- ۲۹۰ ۸-۲-۴- چه نوع از بانک مرکزی؟
- ۲۹۶ ۸-۲- نوآوری مالی و سیاست پولی
- ۲۹۶ ۳-۱- نوآوری مالی و سیاست پولی
- ۲۹۹ ۸-۱-۲- فگذاری تورمی
- ۳۰۲ ۸-۴- اثر بانکداری بر مکانیزم انتقال
- ۳۱۰ ۸-۵- خلاصه

فصل نهم: بازار پول و نرخ و بانکداری بین‌المللی ۳۱۳

- ۳۱۴ ۹-۱- مقدمه
- ۳۱۴ ۹-۲- سازوکارهای تأمین و مصرف در نظام‌های اقتصادی
- ۳۱۵ ۹-۳- طبقه‌بندی انواع ارز
- ۳۱۶ ۹-۳-۱- ارزهای قابل تبدیل
- ۳۱۷ ۹-۳-۲- ارزهای غیرقابل تبدیل
- ۳۱۷ ۹-۴- بازار ارز
- ۳۱۹ ۹-۵- نظام‌های ارزی
- ۳۱۹ ۹-۵-۱- نظام نرخ‌های ثابت ارز
- ۳۲۰ ۹-۵-۲- نظام نرخ‌های شناور ارز
- ۳۲۱ ۹-۵-۳- مقایسه نظام‌های نرخ‌های ارز ثابت و شناور
- ۳۲۴ ۹-۶- معاملات ارزی و روش‌های تعیین نرخ ارز
- ۳۲۴ ۹-۶-۱- معاملات تبدیل نقدی
- ۳۲۴ ۹-۶-۲- معاملات سلف
- ۳۲۵ ۹-۶-۳- معاملات تعویضی یا سواپ
- ۳۲۵ ۹-۷- ماهیت بانکداری بین‌المللی
- ۳۳۱ ۹-۸- رشد بانکداری بین‌المللی

۳۳۴	۹-۹- بازارهای پول یورویی
۳۳۴	۹-۹-۱- دلایل رشد بازارهای پول یورویی
۳۳۵	۹-۹-۲- جنبه‌های نهادی بازارهای پول اروپایی
۳۳۸	۹-۹-۳- دست‌آوردهای بازارهای پول اروپایی
۳۴۴	۹-۱۰- خلاصه مطالب

فصل دهم: مقررات بانکی ۳۴۷

۳۴۸	۱۰-۱- مقدمه
۳۴۹	۱۰-۲- دیدگاه‌های موافق با رفع مقررات نظارتی
۳۵۹	۱۰-۳- مقررات نظارتی
۳۷۰	۱۰-۴- موارد عدم مقررات
۳۷۷	۱۰-۵- خلاصه

فصل یازدهم: مدیریت ریسک ۳۷۹

۳۸۰	۱۱-۱- مقدمه
۳۸۰	۱۱-۲- روش‌شناسی ریسک
۳۸۴	۱۱-۳- مدیریت ریسک نرخ بهره
۳۹۲	۱۱-۳-۱- قراردادهای آتی
۳۹۵	۱۱-۳-۲- نرخ قراردادهای سلف
۳۹۶	۱۱-۳-۳- سواپ (Swaps)
۳۹۶	۱۱-۳-۴- قرارداد اختیار معامله
۴۰۰	۱۱-۴- ریسک بازار
۴۰۷	۱۱-۵- ریسک اعتباری
۴۱۱	۱۱-۶- ریسک عملیاتی
۴۲۱	۱۱-۷- کاربرد ابزارهای نوین بانکی در کاهش ریسک‌های بانکی
۴۲۲	۱۱-۷-۱- ابزارهای مالی قابل کاربرد در بازار پول
۴۲۹	۱۱-۷-۲- ابزارهای مالی قابل کاربرد در بازار سرمایه
۴۳۳	۱۱-۷-۳- ابزارهای مالی مشتقه
۴۴۰	۱۱-۸- نتیجه‌گیری
۴۴۱	منابع و مآخذ

پیشگفتار

در جهان امروزی چالش‌های پولی و بانکی یکی از تعیین‌کننده‌ترین عوامل موثر بر معادلات روابط بین قدرت‌های اقتصادی به شمار می‌آید. لذا آگاهی به مسائل حساس در حوزه ساختارهای پولی و بانکی نه تنها امری اجتناب‌ناپذیر، بلکه حیاتی برای کارگزاران اقتصاد و مالی در هر جامعه‌ای به حساب می‌آید. در شرایطی که جزئی‌ترین تغییرات در موازنه‌های اقتصادی مالی سبب تغییر فاحشی در وضعیت تعادل بازارهای مالی می‌گردد، حفظ و نگهداری ثبات نظام مالی از اهداف کلیدی هر اقتصادی به شمار می‌آید. بر این اساس، دکتر محمد تقی زاده حصاری، نظریه‌ها و ساختارهای بانکی و مالی به عنوان یک عنصر کلیدی در این راستا تعریف می‌گردد. کتاب حاضر به عنوان یکی از مجموعه عناوین گسترده تألیفات مستندات مربوط به توسعه و ارتقاء دانش پولی و بانکی می‌باشد که می‌تواند نقش موثری برای آشنایی اولیه دانشجویان و علاقه‌مندان به این حوزه ایفا نماید.

بر این اساس اینجانب سعی نموده‌ام با استفاده از مجموعه تجربیات ۱۴ ساله در صنعت بانکی، تحقیقات، تألیفات و ترجمه‌های انجام شده در این رابطه متنی را فراهم آورم که مناسب دستیابی به هدف ترسیم شده فوق‌الذکر باشد. در اینجا جای دارد از آقایان پویا بغدادی، دکتر فرهاد تقی‌زاده حصاری و مهدی حبیبی که در تدوین و گردآوری این مجموعه کمال همکاری را داشتند، تشکر و قدردانی نمایم.

علی حبیبی

پاییز ۱۳۹۱